Komisijos pranešimas, skelbiamas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 4 dalį, byloje AT.40153 – Didžiausio palankumo statuso suteikimo e. knygoms sąlygos ir susiję klausimai

(2017/C 26/02)

1. ĮVADAS

1) Pagal 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo ([1]) 9 straipsnį, jei Komisija ketina priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama nutraukti pažeidimą, o atitinkamos šalys pasiūlo prisiimti įsipareigojimus, kuriais siekiama išspręsti Komisijos išankstiniame vertinime nurodytas problemas, ji savo sprendimu gali nustatyti, kad šie įsipareigojimai įmonėms yra privalomi. Toks sprendimas gali būti priimtas nustatytam laikotarpiui ir jame turi būti padaryta išvada, kad tolesniems Komisijos veiksmams nebėra pagrindo.

2) Pagal to paties reglamento 27 straipsnio 4 dalį Komisija skelbia glaustą bylos santrauką ir pagrindinį įsipareigojimų turinį. Suinteresuotosios šalys gali pateikti pastabų per Komisijos nustatytą laikotarpį.

2. BYLOS SANTRAUKA

3) 2016 m. gruodžio 9 d. Komisija priėmė išankstinį vertinimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 9 straipsnio 1 dalį dėl bendrovės „Amazon.com, Inc." ir su ja susijusių įmonių „Amazon EU S.à.r.l.", „Amazon Media EU S.à.r.l." ir „Amazon Digital Services Inc." (toliau kartu vadinamų „Amazon") įtariamų pažeidimų atitinkamose e. knygų mažmeninio platinimo rinkose vartotojams EEE.

4) Remiantis išankstiniu vertinimu, „Amazon" gali turėti dominuojančią padėtį atitinkamose e. knygų anglų ir vokiečių kalbomis mažmeninio platinimo rinkose vartotojams EEE. Išankstiniame vertinime išreikštas Komisijos susirūpinimas, kad „Amazon", reikalaudama, jog e. knygų tiekėjai ([2]) i) praneštų „Amazon" apie jų kitur siūlomas palankesnes arba alternatyvias sąlygas ir (arba) ii) taikytų „Amazon" sąlygas, kurios tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso nuo kitam e. knygų mažmenininkui siūlomų sąlygų ([3]) (toliau kartu vadinamų pariteto nuostatomis), galėjo piktnaudžiauti savo galimai dominuojančia padėtimi, pažeisdama Sutarties 102 straipsnį ir EEE susitarimo 54 straipsnį. Komisijai didžiausias išankstines abejones kelia šios pariteto nuostatos:

5) nuostatos, kuriomis reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas informuotų „Amazon" apie e. knygų platinimo sąlygas pagal konkretų verslo modelį, kurį e. knygų tiekėjas taiko platindamas e. knygas per visus e. knygų mažmenininkus, išskyrus „Amazon" („verslo modelio paritetas"), ir jas pasiūlytų „Amazon";

6) nuostatos, kuriomis reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas pasiūlytų „Amazon" i) konkrečią e. knygą konkrečioje teritorijoje ir (arba) konkrečią dieną ir konkrečiu laiku, jei e. knygų tiekėjas tiekia tą knygą visiems kitiems e. knygų mažmenininkams, išskyrus „Amazon" (atrankos paritetas), ir (arba) ii) vienos ar kelių e. knygų ypatybę, funkcionalumą, naudojimo taisyklę, elementą arba turinį, jei tos knygos tokia ypatybė, funkcionalumas, naudojimo taisyklė, elementas arba turinys e. knygų tiekėjo yra siūlomi per visus kitus e. knygų mažmenininkus, išskyrus „Amazon" (ypatybių paritetas);

([1]) OL L 1, 2003 1 4, p. 1. 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 81 ir 82 straipsniai atitinkamai tapo SESV 101 ir 102 straipsniais. Abiem atvejais nuostatos iš esmės yra tapačios. Šiame pranešime daromos nuorodos į SESV 101 ir 102 straipsnius prireikus turėtų būti laikomos nuorodomis į EB sutarties 81 ir 82 straipsnius.

([2]) Terminu „e. knygų tiekėjas" apibūdinami visi subjektai, turintys reikiamas teises suteikti licenciją e. knygų mažmenininkams skelbti e. knygas arba jas parduoti tiesiogiai vartotojams. Taigi, terminas „e. knygų tiekėjai" apima e. knygų leidėjus ir tam tikrus tarpininkus (pavyzdžiui, agregatorius arba platintojus).

([3]) Šiame dokumente terminas „e. knygų mažmenininkas" reiškia asmenį ar subjektą, kuris teisėtai parduoda (arba ketina teisiškai parduoti) e. knygas vartotojams vienoje ar daugiau EEE šalių, arba per kurį e. knygų tiekėjas pagal atstovavimo susitarimą parduoda e. knygas vartotojams vienoje ar daugiau EEE šalių. E. knygų tiekėjas yra e. knygų mažmenininkas, jeigu jis e. knygas parduoda tiesiogiai vartotojams arba per tarpininką pagal atstovavimo susitarimą.

7) nuostatos, kuriomis i) reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas nustatytų bendrovei „Amazon“ atstovavimo kainą, kuri bet kokiu atveju priklauso nuo e. knygų tiekėjo bet kokiam e. knygų mažmenininkui, išskyrus „Amazon“, nustatytos (arba e. knygų mažmenininko reikalaujamos) atstovavimo kainos arba e. knygų mažmenininkų, išskyrus „Amazon“ vartotojams taikomos perpardavimo kainos (atstovavimo kainos paritetas) ir (arba) ii) reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas pasiūlytų bendrovei „Amazon“ visas reklamines atstovavimo ir (arba) didmenines kainas arba reklaminį turinį, jei e. knygų tiekėjas siūlo reklamines atstovavimo kainas, reklamines didmenines kainas arba reklaminį turinį per visus e. knygų mažmenininkus, išskyrus „Amazon“ (reklamos paritetas) ir (arba) iii) pasiūlytų kauptinį diskontą, kurį „Amazon“ galėtų panaudoti savo nuožiūra, siekdama pritaikyti diskontą bet kurios e. knygos, kurią tas e. knygų tiekėjas patiekė bendrovei „Amazon“, atstovavimo kainai. Kauptinis diskontas apskaičiuojamas remiantis e. knygų tiekėjo nustatytomis jo e. knygų, skirtų parduoti bendrovei „Amazon“, atstovavimo kainų ir tų e. knygų, parduodamų per kitus e. knygų mažmenininkus, atstovavimo kainų arba perpardavimo kainų skirtumu. E. knygų tiekėjo pajamos ir komisiniai bendrovei „Amazon“ apskaičiuojami remiantis diskontuota atstovavimo kaina (nuostatos dėl kauptinio diskonto);

8) nuostatos, kuriomis reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas taikytų bendrovei „Amazon“ didmeninę kainą, kuri bet kokiu atveju priklauso nuo didmeninės kainos arba atstovavimo kainos, kurią e. knygų tiekėjas taiko visiems kitiems e. knygų mažmenininkams, išskyrus bendrovę „Amazon“, arba e. knygų mažmenininkų, išskyrus „Amazon“, vartotojams taikomos perpardavimo kainos (didmeninės kainos paritetas);

9) nuostatos, kuriomis reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas praneštų bendrovei „Amazon“ apie e. knygų mažmenininkams, išskyrus bendrovę „Amazon“, siūlomus įvairius alternatyvius verslo modelius, e. knygas, pateikimo į rinką datas, ypatybes, reklamines akcijas arba mažesnes didmenines ir atstovavimo kainas (pranešimo nuostatos).

10) Išankstiniame vertinime Komisija laikosi išankstinio požiūrio, kad verslo modelio paritetas ir atitinkamos pranešimo nuostatos gali i) sumažinti e. knygų tiekėjų paskatas remti naujus ir inovacinius verslo modelius ir į juos investuoti, ii) sumažinti „Amazon“ konkurentų gebėjimą ir paskatas plėsti ir diferencijuoti savo veiklą pasinaudojant tokiais verslo modeliais, iii) kliudyti e. knygų mažmenininkams patekti į rinką ir (arba) plėstis, ir taip gali silpninti konkurenciją e. knygų platinimo lygmeniu ir sustiprinti jau ir taip galimai dominuojančią „Amazon“ poziciją.

11) Be to, atrankos paritetas ir ypatybės paritetas gali i) sumažinti e. knygų tiekėjų ir e. knygų mažmenininkų paskatas kurti e. knygas, kuriose tekstas neužima svarbiausios dalies, ir užkirsti kelią e. knygų mažmenininkų diferenciacijai, taigi, galimai susilpninti konkurenciją e. knygų platinimo lygmeniu, ii) susilpninti e. knygų mažmenininkų konkurenciją ir trukdyti jiems patekti į rinką ir (arba) plėstis apribojant skirtingų e. knygų pasiūlą, o dėl to gali didėti kainos ir mažėti pasirinkimas vartotojams.

12) Be to, atstovavimo kainos paritetas, reklamos paritetas, nuostatos dėl kauptinio diskonto ir atitinkamos pranešimo nuostatos (kartu su „Amazon“ elgesiu, kuriuo siekiama mažmeninės kainos pariteto), gali i) kliudyti e. knygų mažmenininkams patekti į rinką ir (arba) plėstis, ir taip sustiprinti jau ir taip galimai dominuojančią „Amazon“ poziciją, ii) leisti „Amazon“ sušvelninti e. knygų mažmenininkų konkurenciją ir taip gauti didesnius komisinius iš e. knygų tiekėjų, o tai galiausiai gali lemti didesnes e. knygų mažmenines kainas vartotojams.

13) Galiausiai, didmeninės kainos paritetas i) gali trukdyti e. knygų mažmenininkams patekti į atitinkamas rinkas ir jose plėstis siūlant vartotojams žemesnes nei „Amazon“ e. knygų mažmenines kainas ir ii) gali sustiprinti galimą atrankos pariteto poveikį užtikrinant, kad „Amazon“ gautų e. knygas geriausiomis didmeninės prekybos sąlygomis, jei e. knygų tiekėjai pasirenka nesiūlyti konkrečios e. knygos bendrovei „Amazon“.

14) Išankstiniame vertinime išreikštas Komisijos susirūpinimas, kad visos pirmiau apibūdintos pariteto nuostatos savo buvimu ir turiniu reiškia galimą „Amazon“ piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi atitinkamose EEE rinkose. Be to, Komisija laikosi išankstinės nuomonės, kad skirtingų su kainomis susijusių pariteto nuostatų (t. y. atstovavimo kainos pariteto, nuostatų dėl kauptinio diskonto, reklamos pariteto, didmeninės kainos pariteto, ir atstovavimo komisinių pariteto ([1])), su kaina nesusijusių pariteto nuostatų (t. y. verslo modelio pariteto, atrankos ir ypatybių pariteto) derinys ir pranešimo nuostatos gali sustiprinti galimą atskirų pariteto nuostatų antikonkurencinį poveikį.

([1]) Atstovavimo komisinių paritetas – nuostata, kuria reikalaujama, kad e. knygų tiekėjas mokėtų bendrovei „Amazon“ atstovavimo komisinius, kurie bet kokiu atveju priklauso nuo atstovavimo komisinių, kuriuos e. knygų tiekėjas moka visiems kitiems e. knygų mažmenininkams pagal atstovavimo susitarimą, išskyrus „Amazon“.

3. **PAGRINDINIS PASIŪLYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ TURINYS**

15) „Amazon“ nesutinka su Komisijos išankstiniu vertinimu. Vis dėlto bendrovė pasiūlė prisiimti įsipareigojimų pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 9 straipsnį Komisijos iškeltoms konkurencijos problemoms spręsti. Pagrindiniai įsipareigojimai yra tokie:

a) „Amazon“ nesieks verslo modelio pariteto, atstovavimo komisinių pariteto, atstovavimo kainos pariteto, ypatybių pariteto, reklamos pariteto, atrankos pariteto, didmeninės kainos pariteto, ir nesirems nei jais, nei pranešimo nuostata, įtraukta į „Amazon“ ir e. knygų tiekėjų susitarimus dėl e. knygų pardavimo EEE vartotojams. „Amazon“ taip pat praneš kiekvienam susijusiam e. knygų tiekėjui, kad ji daugiau nereikalaus laikytis tokių nuostatų.

b) „Amazon“ pasiūlys kiekvienam e. knygų tiekėjui, kurio e. knygų susitarime dėl e. knygų pardavimo EEE vartotojams yra įtraukta dabar galiojanti nuostata dėl kauptinio diskonto, galimybę nutraukti susitarimą be priežasties prieš 120 dienų pateikus raštišką pranešimą.

c) „Amazon“ neįtrauks į naują e. knygų susitarimą su e. knygų tiekėju jokios su kaina susijusios pariteto nuostatos, su kaina nesusijusios pariteto nuostatos, arba pranešimo nuostatos.

d) Įsipareigojimų galiojimas – 5 metai nuo dienos, kurią „Amazon“ gauna oficialų pranešimą apie Komisijos sprendimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 9 straipsnį. „Amazon“ paskiria priežiūros patikėtinį, kuris turės prižiūrėti, kaip ji vykdo įsipareigojimus.

16) Visi įsipareigojimai anglų kalba skelbiami Konkurencijos generalinio direktorato interneto svetainėje:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. **KVIETIMAS TEIKTI PASTABAS**

17) Atsižvelgdama į rinkos tyrimą, Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 9 straipsnio 1 dalį ketina priimti sprendimą, kuriuo pirmiau apibendrinti ir Konkurencijos generalinio direktorato interneto svetainėje paskelbti įsipareigojimai būtų paskelbti privalomais.

18) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 4 dalį Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlytų įsipareigojimų. Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Suinteresuotų trečiųjų šalių taip pat prašoma pateikti nekonfidencialų pastabų variantą, iš kurio verslo paslaptys ir kita konfidenciali informacija būtų pašalintos, o jų vietoje būtų pateikta glausta nekonfidenciali santrauka arba įrašyti žodžiai „verslo paslaptys“ arba „konfidencialu“.

19) Pageidautina, kad atsakymai ir pastabos būtų motyvuoti ir juose būtų išdėstyti aktualūs faktai. Komisija taip pat prašo siūlyti galimus sprendimus, jei manote, kad dėl kurios nors pasiūlytų įsipareigojimų dalies gali kilti problemų.

20) Pastabas su nuoroda „AT.40153 E-book MFNs and related matters“ galima siųsti el. paštu (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), faksu (+32 22950128) arba paštu adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË